

Berättelse om gestaltningarna *Handhjärtat* och *Kottar & knytt*

Jag följde länge andras gestaltningsuppdrag och drömde om att själv få göra ett. 2017 gick jag en kurs i gestaltningsprocesser. I den ingick både teori och praktik. Efteråt skickade jag ansökningar till många utlysningar och la upp min profil på olika webbplatser för att anmäla mitt intresse för att göra gestaltningar. Det blev många nej för mig precis som för så många andra.

Jag hade sedan många år tillbaka varit medlem här på KC Väst och lagt upp min profil på hemsidan. Och plötsligt händer det. Hösten 2022 kom ett mejl från en av KC Västs konstkonsulter som berättade att jag som en av sex konstnärer valts ut i en direktupphandling där en skulle väljas ut för att göra skissuppdrag.

”Om du är intresserad vill vi att du skickar din portfolio som PDF med bilder från tidigare arbeten som är relevanta till detta uppdrag och en kortfattad text som berättar något om hur du vill arbeta med platserna och hur du tänker kring uppdraget. Exempelvis rent praktiskt vilka/vilket material och hur stort på ett ungefär? Ska konsten bestå av flera mindre delar eller två större?”

Klart jag var intresserad! Jag svarade med vändande post hur glad jag blev och att

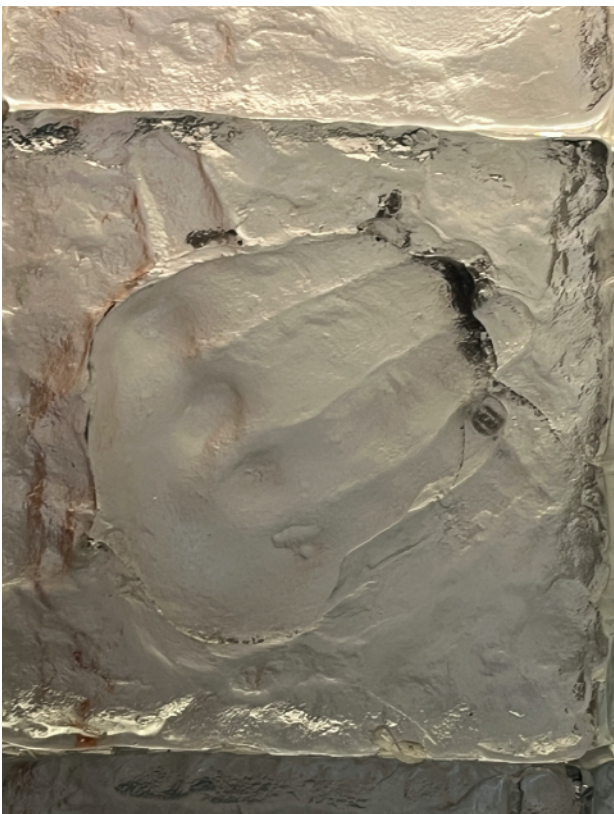
”Om jag ska ta mig an det här skulle det vara väldigt roligt att först se skolan och dess omgivningar. Hur ställer sig skolan till besök från mig, tro? Färger, former, miljön runtomkring - jag skulle så gärna vilja se, känna och klura på plats först!”

Jag gjorde på egen bekostnad ett besök på skolan för jag kände att jag behövde se den. Besöket blev viktigt på flera sätt:

- Personalen fick träffa mig och se mitt engagemang,
- Jag fick se både förskola och skola och kunde bilda mig en uppfattning om vilka platser jag tyckte passade bäst för att göra gestaltningar i,
- Jag kunde i detalj studera ett äldre konstverk av barnhänder gjutna i glas som kom att bli centralt för mitt arbete,
- Jag fick prata med barnen och flera ur personalen och fick information om vad de ville få ut av gestaltningarna,
- Jag hade med mig kamera och det som behövdes för att få med mått, färgkartor och materialkartor hem igen och det blev till stor hjälp senare.
- Det var lättare att komma in i en sprudlande idéfas när jag hade platserna med mått, material, ljus osv helt klara för mig.

Matsalsväggen i förskolan. Fotot blev senare till stor hjälp eftersom måtten på ritningarna inte stämde med verkligheten.

Ett äldre konstverk bestående av flera barnhänder i gjutet glas i skolans entré. Konstrnär okänd.

En av många förkastade idébilder.

Samtidigt som mejlet från KC Västs konstkonsult kom såg jag att det skulle hållas en teoretisk kurs i gestaltningsprocesser. Jag anmälde mig och kom med. Kursen kom perfekt i tid, gav mig en allmän uppfräschning och hjälpte mig att vässa materialet som efterfrågats av konstkonsulten. Jag gjorde under kursen en pdf som innehöll

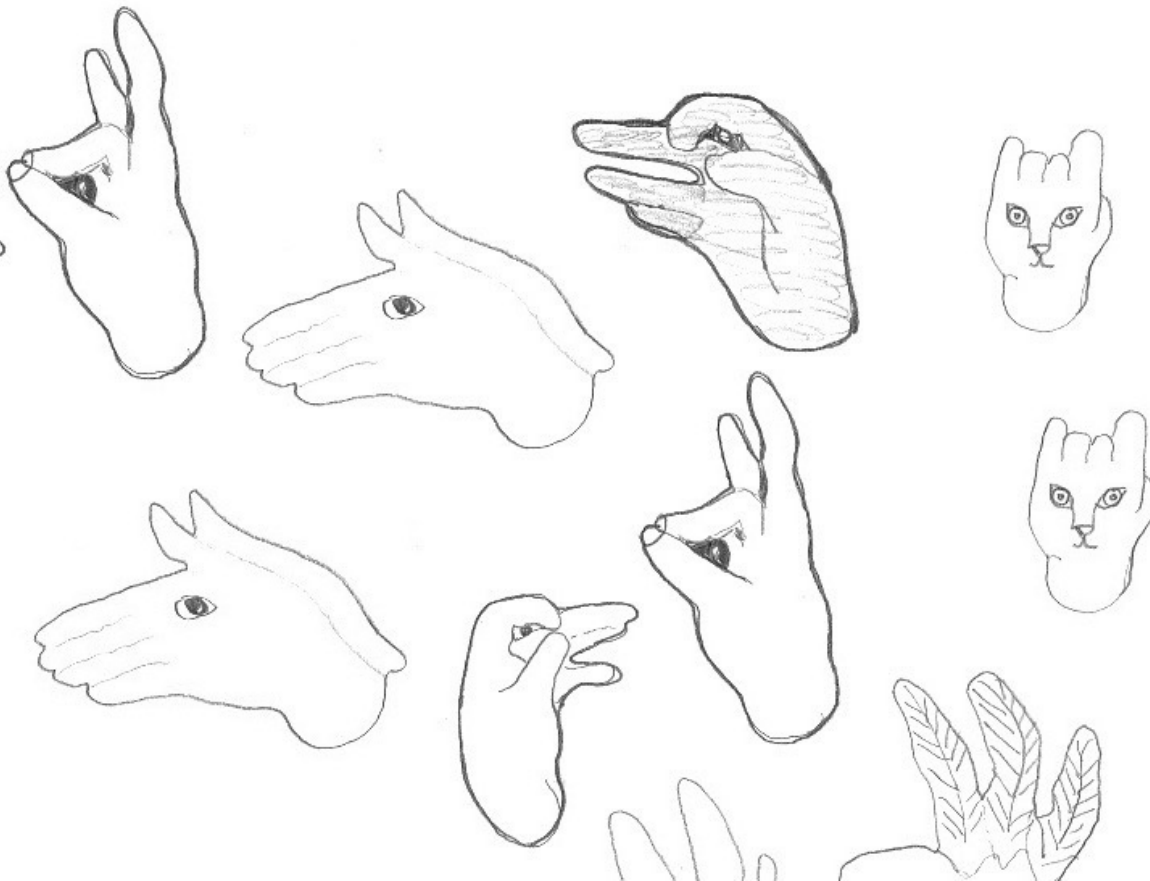
- Ett fyra meningar långt artist statement,
- En text på sju meningar om mig och mitt konstnärskap,
- En CV på en A4,
- En portfolio på två A4 bestående av nästan bara bilder och
- Fem A4 med två idébeskrivningar varav två sidor text och tre sidor med bl a foton från skolan med infogade teckningar av mina idéer.

Väntan på beskedet om vem skissuppdraget skulle gå till blev lång eftersom beslutet försenades. Jag bestämde mig för att, oavsett hur det gick, realisera delar av idébeskrivningen. Om inte annat skulle jag lära mig av det och det skulle öka mina chanser att få gestaltningsuppdrag i framtiden. Jag skaffade mig en del material och verktyg jag tänkt använda under skissuppdraget - om jag fick det - och började arbeta medan jag väntade på beskedet. Till slut kom det. Jag fick skissuppdraget!

Foto från mitt första besök på skolan. Även denna bild hade jag senare stor nytta av, inte minst som minneshjälp för material och färger. Jag hade också med färgpennor och gjorde färgprover på plats som jag sedan tog stöd av.

Jag hade alltså lämnat in två idéer inför skiss. Båda utgick ifrån det äldre konstverket av barnhänder i gjutet glas i entrén. Den ena idén kallade jag för *Handhjärtat* och den hade jag placerat i skolans entré. Den ville uppdragsgivaren att jag skissade vidare på. Den andra, som jag kallade *Skuggdjur*, ville uppdragsgivaren att jag omarbetade. Konstkonsulten uppmuntrade mig att i högre utsträckning använda den bildvärld och de väsen som är typiska för mitt konstnärskap. Det nya förslaget jag tog fram kallade jag *Kottar & knytt*. Det skilde sig från den ursprungliga idén *Skuggdjur*. Men platsen, förskolematsalens största vägg med sin enorma rymd, var densamma.

Kvar av idén med skuggdjuren blev endast *Handhjärtat*. Jag gjorde många teckningar och montage som jag senare förkastade.

Det var säkert flera saker som gjorde att jag fick skissuppdraget. Jag kan tänka mig att visad förståelse för skolbyggnadernas rum (rumslighet) genom bilderna i idébeskrivningen påverkade beslutet. Valet av material visade förståelse för budget och tidplan. Idéerna visade att jag tagit hänsyn till uppdragsgivarens önskemål beskrivna genom värdeord, texter och bilder. Mitt tidiga engagemang i uppdraget och besöket på skolan tror jag var avgörande.

När kontraktet för skissen var undertecknat hade jag alltså redan skaffat en del material och verktyg som behövdes och påbörjat arbetet. Jag hade valt att arbeta i MDF som var nytt för mig. Jag letade rätt på och gick därför en täljkurs (på Flick, för Sanna Lindholm) parallellt med att jag utförde skissen. Läraren har själv arbetat i MDF och gav mig bra tips.

Tiden för att göra skissen kändes väl tilltagen, trots att den p g a försenat beslut blev kortare än det från början var tänkt. Jag

- Har arbetat med stora projekt tidigare och var bekväm med att göra budget och skriva rapport,
- Planerade projektet så att jag själv gjorde precis allt utom monteringen,
- Fick tidigt en handfull förslag på lokala montörer som jag begärde in offert från,
- Bollade praktiska frågor med en av montörerna och fick genom det tidigt lämpliga dimensioner på skruvhål, skruvar, plugg och tjocklek på material,
- Införskaffade all utrustning som behövdes i början av skissuppdraget och provade dem alla så att jag säkert visste hur jag skulle använda dem,
- Fick genom täljkursen svar på frågor som dök upp löpande med material och verktyg.

Det som tog mig mest tid i skissen var att göra skalenliga modeller i storlek 1:10:

Modellen till *Kottar & knytt* i förskolans matsal borde ha varit lätt att göra. Rummet var vitt med dörrar och golv i lindblomsgrönt och med väggfasta skåp, bord och bänkar vid den vägg jag valt för gestaltningen. Men modellen tog ändå tid att färdigställa eftersom måtten i en ritning inte stämde överens med verkligheten. Till slut fick jag släppa ritningarna och förlita mig på mina foton.

Modellen för *Handhjärtat* i skolans entré tog tid att göra för att miljön är komplex med ett annat konstverk, dörrar, lister, fönster, skåp, mosaik, trappor, räcken, tegelvägg, lampor osv som alla påverkade min gestaltning mycket.

Utöver modellerna gjorde jag fyra flyttbara människomodeller i form av två barn och två vuxna.

Till redovisningen av skissförslaget hade jag med mig

- Ett arbetsprov "Skuggdjur" för att visa materialet MDF figursågat, ytbearbetat och bemålat med färgen jag valt,
- Färgprover,
- Ytstrukturprover,
- En rapport med föreslagna platser för gestaltningarna, detaljbeskrivningar av gestaltningarna med bilder av modellerna, information om säkerhet, skötsel och övrigt samt budget med kostnad och tidsskattningar,
- Schabloner i kartong av delarna till *Handhjärtat* som vi höll upp mot väggen för gestaltningen för att bekräfta att storleken var passande samt
- De två modellerna.

Den enda förändringen som blev genom presentationen av skissen var att beställaren önskade att handhjärtat - som jag tänkt mig i en mild röd ton - skulle bli lysande klarrött.

2023 och Q1 2024 arbetade jag i lugn takt med gestaltningarna. Jag figursågade MDFen med en sticksåg utomhus hemma och borrarade hål och försänkningar för montering. Jag sågade upp verken i mindre delar för att underlätta arbete och transporter. Det krävdes något fler upphängningspunkter p g a det - men det var det absolut värt.

Det var viktigt för mig att gestaltningarna skulle bära tydliga spår av handen. Därför bearbetade jag ytorna med handverktyg såsom skölpar, getfötter och karvsnitts- och täljknivar. Jag eftersträvade taktilt intressanta ytor på alla delar. Tre av delarna i *Kottar & knytt* - en kotte och två barr - placerades över en bänk, lätt åtkomliga för alla. Dem var jag extra noga med att förse med intressanta ytor för handen.

Alla delar bemålades med samma grundfärg för offentlig miljö samt tillhörande brytfärger. Jag plockade in toner från omgivningen i båda gestaltningarna. Jag använde flera olika tekniker i måleriet.

När det så äntligen blev dags för montering blev montören sjuk. När det ska monteras måste skolan av säkerhetsskäl vara tom så att planera för ett nytt datum var inte lätt. Det var därför nära att monteringen blev flyttad på ända fram till sommarlovet. Till slut lyckades jag ändå ordna så att den kunde ske under en helg i mitten av april.

Monteringen var minutiöst planerad:

- Jag hade med en mall med konturerna av alla delar utmålade och de exakta positionerna för skruvarna markerade i en tydlig, lysande färg. Mallen tejpade vi upp på väggen innan montering och det sparade oss massor av tid.
- Jag hade sågat till pluggar av rundstav och målat dem i toner som matchade verket där borrhålen placerats. Jag hade naturligtvis provpluggat hemma så jag visste att de fungerade väl.
- Pluggarna hade jag lagt i små plastpåsar med namn på så jag visste vilka som skulle vara var när det var dags.
- Jag tog med trälim och satte dit lite på varje plugg innan de slogs in i hålen så att de skulle sitta fast.
- Jag hade med en gummiklubba och en bit MDF för att pluggarna skulle bli inslagna exakt som de skulle.
- Montören var informerad om hur högt upp gestaltningarna skulle, vilka material väggarna bestod av samt vilka mått på skruv och skruvhål som gällde.
- Skyltar med titel på verk och mitt namn i samma material, tekniker och färger som verken själva var det sista jag gjorde klart inför monteringen och de sattes upp bredvid verken.

Jag hade god hjälp av inte bara montören men även konstkonsult, uppdragsgivare och make. Vi hjälptes alla åt och monteringen gick tack vare det i ett huj. Vi blev klara på bara ett par timmar, vilket överträffade till och med mina mest optimistiska estimat.

Känslan när monteringen var klar och allt jag tänkt realiserats var fantastisk!

Montering av *Handhjärtat* i entrén på skolbyggnaden.

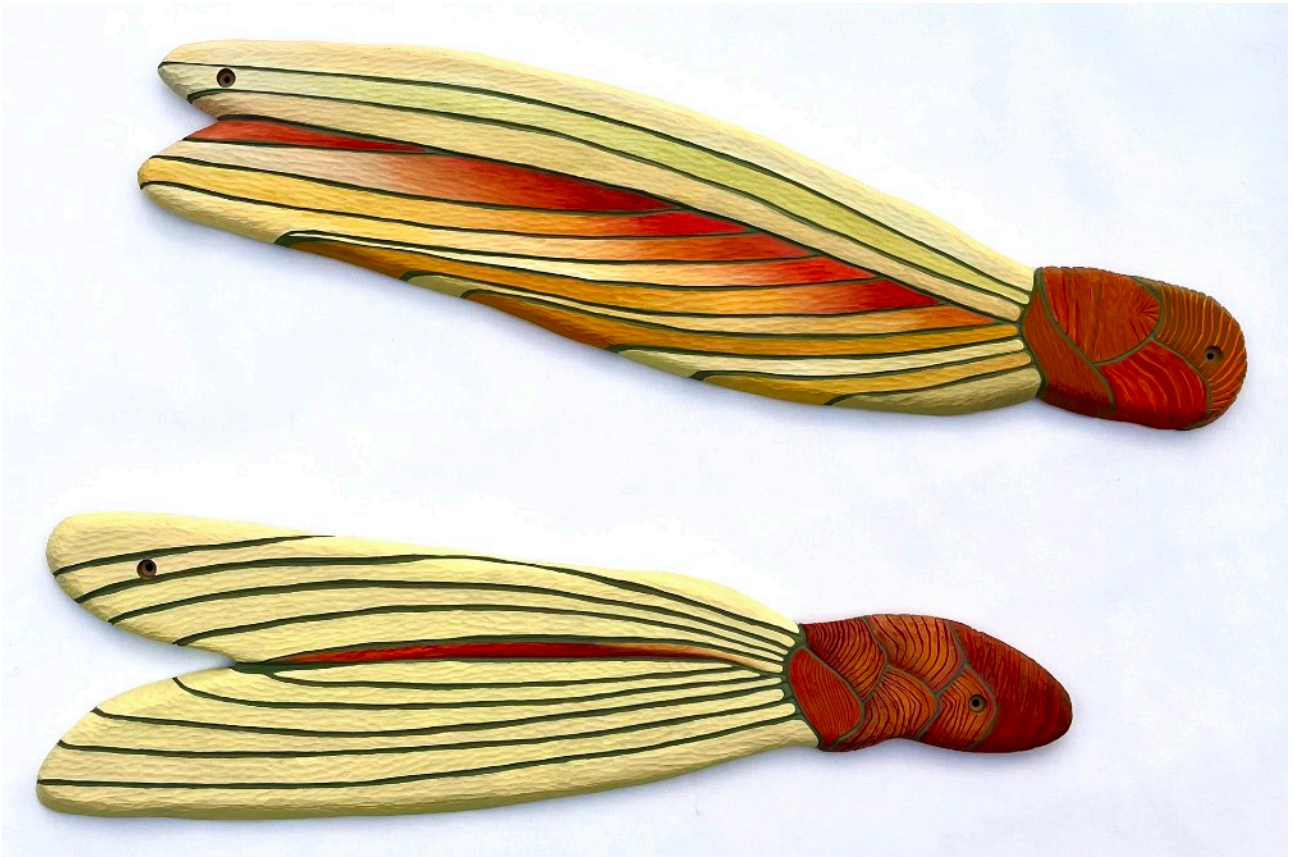
Handhjärtats fem delar på plats. Färger valda för att samspela med barnhänderna i gjutet glas och mosaiken under trappan. Och hjärtat i riktigt blodrött som beställaren önskat.

Barr under arbete. Figursågade för att sedan få struktur med hjälp av olika handverktyg. Alla kanter har bearbetats med skölp för att se helt handformade ut.

Att arbeta på kvällar gjorde det lättare för mig att se ytstrukturen tydligt genom sidoljus.

Barren klara.

Detalj av kotte under skölptningen.

Kotte klar.

Taktila verk på plats över vilobänken.

Del av flygfisken under skölpningen.

Flygfiskens två delar under skölpningen.

Skölpning av flygfiskens fjäll, detalj.

Flygfisken målas med modellen bredvid för att jämföra färger och uttryck.

Alla ingående delar till *Kottar & knytt* utspridda i förskolematsalen, redo att monteras.

Detaljer ur *Kottar & knytt*. Efter montering.

Färdigmonterad *Kottar & knytt* i den nybyggda förskolans matsal.

Invigning av gestaltningarna *Handhjärtat* och *Kottar & knytt* i samband med Öppet Hus.

Samtal med besökare under invigningen.

Skola

Tre väsen i lindträ och ett "hallonträd" i mattglaserat stengods. Dessa är konstverk Heike Thiede skapat tidigare.

BILD: PRIVAT

"Jag väljer steg för steg material som inte är skadliga för miljön", säger konstnären Heike Thiede.

BILD: PRIVAT

Konstnären Heike Thiede som ska utsmycka Kinnareds skola och förskola.

BILD: PRIVAT

Kinnareds skola och förskola ska smyckas med taktil konst

Kinnared: Konstnären Heike Thiede får uppdraget av Hylte kommun att utsmycka Kinnareds skola och förskola.

– Det här med att det är taktilt tycker jag är extra viktigt när det kommer till barn, så att de kan använda så många sinnen som möjligt, berättar hon.

Kultur- och folkhälsonämnden beslutade nyligen att konstnären Heike Thiede får uppdraget att utsmycka Kinnareds skola och förskola med konst.

– Det var ganska självklart. Det handlar om taktil vägghäring som kommer att vara uppbyggd i MDF. Vissa delar kommer barnen kunna nå och röra vid. Jag tror att det kommer bli jättebra och fint, säger Hanna Kjellin (S), ordförande i kultur- och folkhälsonämnden.

Kinnareds nya förskola invigdes 2020 och året därpå genomgick skolan en omfattande renovering. Nu ska lokalerna bli fyllda av mer fantasi, vilket konstnären Heike Thiede tycker är kul.

– Jätteroligt känns det. Det är kommunens första uppdrag som de ger till en konstnär och det är mitt första uppdrag som jag får, säger Heike Thiede.

Konstnären Heike Thiede har en bakgrund som civilingenjör och har tidigare arbetat med forskning, utveckling och teknik. På frågan om hon gjort konst till barn tidigare tvekar hon, men kommer sedan fram till att hon har gjort det.

– Jag har alltid försökt att göra konst som kan uppskattas av alla åldrar. Så på så sätt har jag gjort det indirekt, säger Heike Thiede.

Inspirationen till hennes konst är, som för många an-

dra konstnärer, naturen. Men Heike betonar att hon också lägger stor vikt vid fantasi, vilket hon tror och hoppas kommer tilltala barnen på Kinnareds skola och förskola.

– Jag hittar på väldigt mycket. Jag älskar att bygga små världar av saker som inte finns, som sagor eller väsen. För mig handlar det väldigt mycket fantasi och att ta vara på den. Jag tror det är viktigt för att ha kul, men också för överlevnad.

Hon jobbar gärna med olika material när konsten skapas. Det är något som hänger med från barnsben, berättar Heike. Då älskade hon att leka med lina ytor och motsatser.

– Att leka med motsatser älskade jag. Lent och skrovligt, svart och vitt, högt och lågt, stort och litet. Alla sådana motsatser är väldigt roliga. Att göra något som egentli-

gen är litet väldigt stort och tvärtom, säger konstnären.

Några av konstverken på Kinnareds skola och förskola kommer placeras lågt på väggarna så barnen ska kunna interagera med konsten.

– Det här med att det är taktilt tycker jag är extra viktigt när det kommer till barn, så att de kan använda så många sinnen som möjligt. Det skolan och jag kom fram till var att några av de vägghängda verken ska hänga så lågt att barnen kan röra vid dem.

Det blir totalt två rum som ska utsmyckas med Heike Thiedes konst. Även Torups skola letar efter en konstnär som på uppdrag av kommunen kan utsmycka lokalerna när renoveringen är färdig.

Emily Hellichius
eh@hallandsposten.se

Isabel Bark
ib@hallandsposten.se 010-471 51 20

Artikel om gestaltningen i Hallandsposten. Jag hade inte påbörjat skissen och fick därför skicka några bilder på andra verk jag nyligen gjort.